

Schoolondernemingsplan 2011-2015

Mariaschool
Dorpsstraat 129
7468 CJ Enter

***Samen gaan voor het kind
Samen voor het kind gaan***

INHOUDSOPGAVE

1.	VOORWOORD	4
	Inleiding	5
	Schematische weergave schoolondernemingsplan	6
2.	STRATEGISCH DEEL	7
	Strategische doelen.....	7
	Visie.....	7
	Positionering	8
	Missie	8
	Sterkte- zwakteanalyse (SWOT)	8
	Conclusies SWOT analyse	10
	Imago	11
	Huidige situatie	11
	Schoolgebouw	11
	Plattegrond	11
	Populatie	11
	Identiteit	12
	Richtingwijzers voor identiteit.....	13
3.	TACTISCH DEEL	14
3.1	Onderwijs	
	Visie	14
	Uitwerking doelen voor de komende planperiode	14
	Onderwijsconcept	
	Leertijd.....	17
	Pedagogische uitgangspunten.....	17
	Didactisch handelen	17
	Werken met taken	17
	De groepsleerkracht	18
	Werkwijze.....	18
	Informatie en communicatietechniek	18
	Organisatie en beleid binnen de school	
	School- en klassenorganisatie.....	19
	Klassenmanagement	19
	Toelating, verwijzing en verwijdering.....	19
	Taakbeleid	19
	Communicatie	19
	Dienstverlening	20
	Schooladministratie en procedures.....	20
	Vakgebieden en tijdsbesteding	
	Schema tijdsbesteding.....	21
	Kerdoelen	21
	Burgerschapsvorming	21
	Zorg en begeleiding	22
3.2	Personeel	23
	Visie.....	23
	Doelen.....	24
	Beleid op hoofdlijnen	24

3.3	Communicatie/Marketing	25
	Visie.....	25
	Doelen.....	25
	Beleid op hoofdlijnen	25
3.4	Identiteit	26
	Visie.....	26
	Doelen.....	26
	Beleid op hoofdlijnen	26
3.5	Materieel/financiën	27
	Visie.....	27
	Doelen.....	27
	Beleid op hoofdlijnen	27
4.	OPERATIONEEL DEEL	28
4.2	Uitwerking tactische doelen 2011-2015	29

Bijlagen

- Bijlage 1: Format Jaarverslag
- Bijlage 2: Kwaliteitsmonitoring
- Bijlage 3: Gebruikte methoden/meerjarenplanning vervanging van methoden
- Bijlage 4: Burgerschapsvorming

Voorwoord

Een schoolplan maakt onderdeel uit van de wettelijke verplichting. Wij hebben hier een school-*ondernemings*-plan van gemaakt. Hierin vindt u de planning m.b.t. wettelijke verplichtingen ten aanzien van de schoolontwikkeling en op welke manier we dit willen gaan doen.

De Mariaschool heeft als motto:

"Een brug tussen ouders en leerkrachten waar we samen onze leerlingen groeimogelijkheden bieden in een veilige omgeving".

Wij bieden kinderen onderwijs in de breedste zin van het woord en willen samen met ouders werken aan de ontwikkeling van de kinderen ieder vanuit de eigen discipline en verantwoordelijkheden. Dit vraagt om deskundigheidsontwikkeling, betrokkenheid en middelen.

Samenwerking is voor ons noodzakelijk vandaar dat we dit schoolplan de volgende slogan hebben meegegeven.

***Samen gaan voor het kind
Samen voor het kind gaan***

Onderwijs is voortdurend in beweging en doet een beroep op de kwaliteiten en talenten van leerkrachten en leerlingen. Deze talenten en kwaliteiten zorgen ervoor dat ons onderwijs aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen.

Door cyclisch te werken en een professionele houding, leren we veel van elkaar en zijn we in staat onze deskundigheid te vergroten.

Wij zien de school als instituut die de mogelijkheden van het kind benut en uitbuit om ontwikkeling te optimaliseren en te versterken.

Hetty Nijenhuis (dir)

Inleiding

Dit schoolondernemingsplan beschrijft integraal het beleid van de Mariaschool voor een periode van vier jaar. Zowel op het gebied van de onderwijsontwikkeling, de kwaliteit van het onderwijs, de investeringen, het personeel en de verantwoording over de resultaten.

Dit ondernemingsplan is bestemd voor zowel het bestuur van de Stichting als voor de directie, personeel en externe partners. Het is een verantwoordingsdocument voor de keuzes die directie en team maken om hun doel (en) voor de komende 4 jaren te bereiken. Het schoolondernemingsplan wordt door het bestuur van de Stichting goedgekeurd. Het wordt ter informatie aan de inspectie Basisonderwijs gestuurd en behoeft de instemming van de Medezeggenschapsraad. Het is een bepalend document omdat het richting geeft voor handhaving en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs op de Mariaschool.

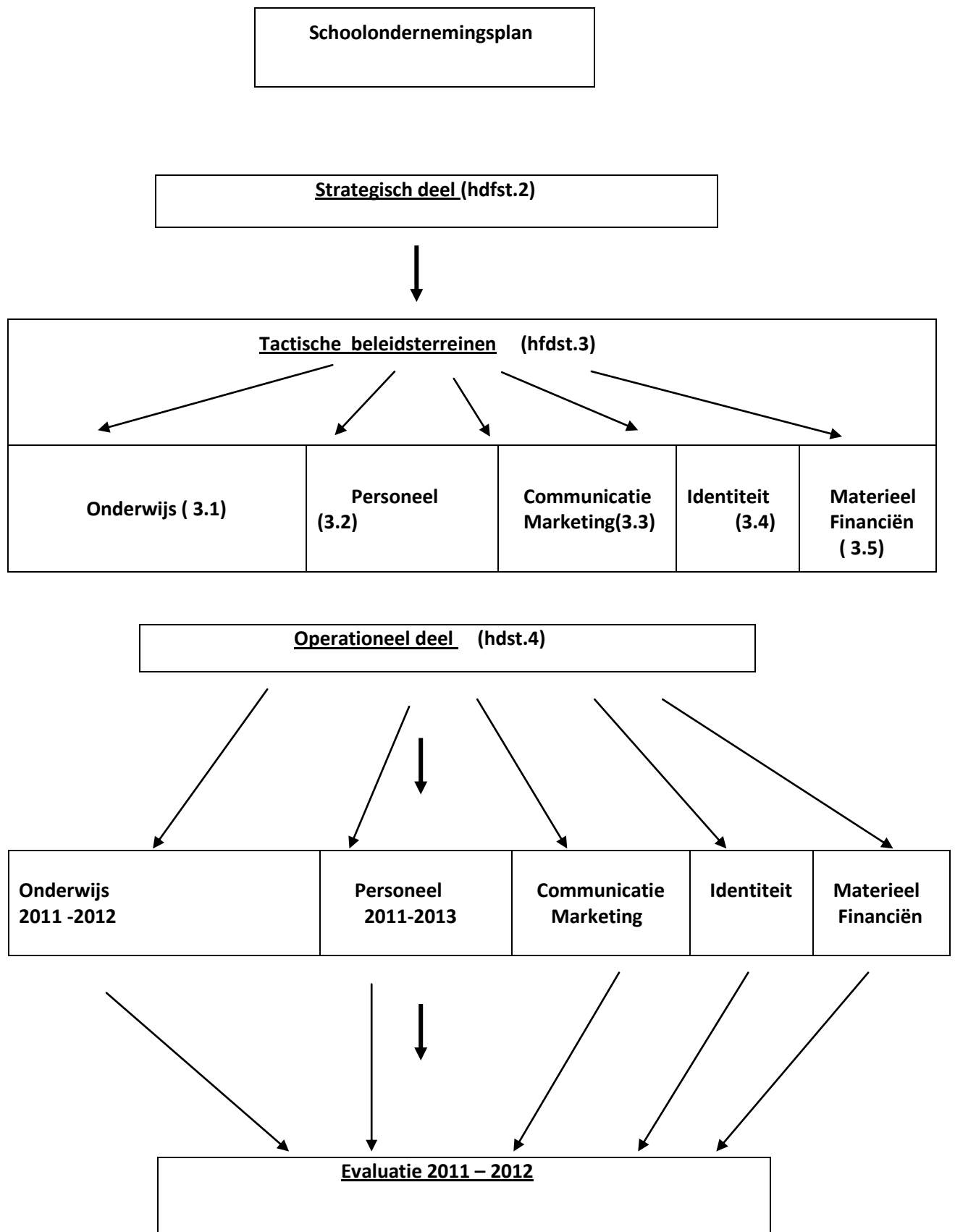
Het schoolbestuur is volgens de wet verantwoordelijk voor de kwaliteit van het geleverde onderwijs.

Het plan begint met een **strategisch** gedeelte waarin wordt uiteengezet welke richting wij als school kiezen voor de middenlange termijn (2011-2015). Vervolgens wordt aangegeven welke consequenties dit heeft voor de **tactische** beleidsdomeinen. Bij het **operationele** gedeelte wordt aangegeven welke acties van welke functionaris op welke termijn verwacht worden.

Zie schema op de bladzijde hierna.

Tenslotte koppelen wij hieraan de jaarlijkse evaluatie omdat hierin steeds weer het eind ligt van de plannen die we hadden en het begin van de voornemens die we hebben !

(Bron: Strategisch beleid SKOT 2011-2015)

2.STRATEGISCH DEEL

Strategische doelen

Wij willen dat de Mariaschool een plaats is waar alle betrokkenen "samen verantwoord ontwikkelen" Wij willen een verzorgde, gemakkelijk toegankelijke katholieke school zijn. Een plaats waar kinderen in rust en regelmaat en met aandacht en ruimte voor elkaar, op basis van een goed pedagogisch klimaat veel kennis opdoen. Een plaats van ontmoeting voor kinderen, ouders en leerkrachten. Een school waar het fijn is om te zijn en waar naast goede resultaten op het gebied van rekenen, taal en lezen duidelijk aandacht wordt besteed aan de creatieve vakken en culturele activiteiten.

Visie

Onze visie op onderwijs, gebaseerd op onderstaande punten, vormt de basis voor deze plannen:

- Ontwikkelen van het kind in de breedste zin van het woord.
- Het accent ligt bij de vakgebieden: taal, lezen en rekenen
- Doorlopend aandacht aan sociaal emotioneel leren
- Alle partijen/partners erbij betrekken
- Oplossingsgericht kijken en handelen
- Uitgaan van mogelijkheden i.p.v. belemmeringen
- Opvoeding en onderwijs, een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en school
- Samen een gunstig effect op zowel sociaal emotionele als cognitieve ontwikkeling.

Om ons ondernemersdoel te realiseren gaan we de komende vier jaar investeren in:

1.	Handelingsgericht werken cq. Passend onderwijs	<u>onderwijs</u>
2.	Professionalisering van de leerkracht	<u>personeel</u>
3.	Opbrengst gericht werken	<u>onderwijs</u>
4.	Betrokkenheid van ouders	<u>communicatie</u>
5.	Sociaal emotionele ontwikkeling	<u>onderwijs/marketing</u>

Daarnaast of tussen door zijn er de reguliere ontwikkelingen, hieronder verstaan we:

1.	Versterking van het leerstofaanbod voor meerbegaafde kinderen	<u>onderwijs</u>
2.	Inspelen op landelijke beleid	<u>alle terreinen</u>
3.	Optimaliseren van het ICT gebruik in alle groepen	<u>onderwijs</u>
4.	Actualiseren van de bestaande onderwijsmethoden	<u>onderwijs</u>
5.	Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is	<u>materieel/financieel/marketing</u>
6.	Het invoeren van het digitale schoolrapport	<u>communicatie</u>

Positionering

Samen met ouders en kinderen, gebruik makend van ieders deskundigheid het verschil maken.

De Mariaschool is een dorpsschool in de kern van Enter.

Vanuit de katholieke identiteit werken we samen aan de basisvaardigheden van onze opgroeiende leerlingen.

We maken gebruik van de ICT mogelijkheden en bereiden onze leerlingen voor op de toekomstige maatschappij.

Door middel van HGW en opbrengstgericht werken worden de cognitieve vakken aangeboden. Daarnaast is het speerpunt de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind. D.m.v. onze eigen ontwikkelde methode "TopKind" willen we onze leerlingen sterker maken. (levenslessen)

De Mariaschool wil met haar onderwijs aansluiten bij de mogelijkheden van het kind. Methodes en werkwijzen zijn of worden hierop afgestemd. Kinderen worden gestimuleerd in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid. We geven kinderen taken en we geven de kinderen het vertrouwen om zelf naar een goede oplossing te zoeken. Er zijn duidelijke regels en afspraken over het afmaken van de taak, de tijdstippen van zelfstandig werken en het handhaven van de orde. Dit biedt kinderen een structuur waarbinnen zij zich veilig kunnen ontplooien en leren verantwoordelijkheid te dragen.

Sociaal emotionele vorming wordt o.a. bevorderd door "TopKind" lessen en door samenwerken. Samenwerken moet je leren: leren luisteren naar elkaar, de sterke kanten van elkaar benutten, elkaars hulp vragen en hulp aanvaarden.

Deskundigheid van leraren is essentieel. De ontwikkeling van kinderen wordt nauwlettend begeleid en vastgelegd door de leraren.

Kinderen worden gestimuleerd om zich te presenteren en zich goed te uiten. Drama (voorstelling) poëzie en creativiteit zijn een vast onderdeel in het leerstofaanbod.

De school biedt een veilige, gezellige, uitdagende omgeving, waardoor kinderen zich op hun gemak voelen, zelfvertrouwen hebben en nieuwsgierig zijn.

Kinderen worden positief benaderd. Wij spreken onze waardering uit en stimuleren kinderen elkaar onderling te complimenteren.

De inzet van ouders wordt zeer gewaardeerd en is een vanzelfsprekendheid. Wij werken actief aan betrokkenheid en inspraak van ouders bij de school.

Onze school staat niet op zich. Wij zijn onderdeel van de Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT). Waar mogelijk trekken we ons op aan elkaar. Om zelf beter te worden en om als stichting sterker te staan.

Samengevat:

De Mariaschool wil een school zijn met kwalitatief hoogstaand onderwijs in een prettige sfeer. De nadruk van het onderwijsaanbod ligt bij de vakken taal, lezen en rekenen. Daarbij hechten wij veel waarde aan sociaal emotioneel leren, een brede ontwikkeling en individuele ontplooiing van het kind tot een zelfstandig positief kritisch denkend mens, binnen een duidelijke structuur van orde en respect voor elkaar.

Missie

Aansluitend op de positionering hebben we de volgende willen we de volgende missie uitdragen.

De Mariaschool wil als katholieke basisschool de kinderen zodanig uitdagen en ondersteunen dat zij zichzelf optimaal kunnen ontwikkelen, met als doel zelfstandige, sociaal en positief kritisch denkende mensen te worden.

Sterkte- zwakteanalyse (SWOT)

Het is voor de Mariaschool van belang om goed voorbereid te zijn op de toekomst en op toekomstige ontwikkelingen. Het is dus interessant om te weten wat relevante ontwikkelingen zijn binnen de maatschappij in relatie tot de ontwikkelingen binnen onze Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand en de school waar wij werken.

De SWOT-analyse (Strongness-Weakness-Opportunities-Threats) brengt de interne sterktes en zwaktes in beeld en de externe kansen en bedreigingen. Dit is gebeurd op basis van een inventarisatie binnen het team, OR, schoolforum en MR. Overige gebruikte instrumenten zijn:

- Inspectierapport
- Cohortonderzoek
- Analyse leerlingvolgsysteem in relatie met methodegebonden toetsen
- CITO analyse
- Kwaliteitsmeter Beekveld Terpstra
- Scol
- Wat wij horen van ouders.....
- Reacties van kinderen en collega's

Kwaliteitszorg Mariaschool

Om de kwaliteit te bewaken heeft de Mariaschool de volgende documenten en /of afspraken:

- * De afgelopen vier jaar is jaarlijks een evaluatie gemaakt van onze activiteiten. In de komende 4 jaar zal naast deze evaluatie ook gericht gekeken moeten worden naar de stappen vooruit (het operationele deel) In de komende jaren zal de directie jaarlijks een evaluatie en jaarplan aan het team aanbieden. Dit zal besproken worden met het team en de MR, schoolforum en OR
- * In het kader van de teamscholing "communiceren met kinderen" zijn een aantal gezamenlijke afspraken opgesteld.
- * Het programma TopKind wordt in elke groep gegeven. De thema's zijn schoolbreed en worden vermeld in de maandelijkse nieuwsbrief
- * Jaarlijks wordt een zorgplan opgesteld door de intern begeleiders
- * De doorgaande leerlijnen zijn vastgelegd in protocollen
- * We werken met groepsplannen op het gebied van technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen. Taal is in ontwikkeling.
- * 3x per jaar worden deze plannen bijgesteld, aangevuld en geëvalueerd.
- * De intern begeleider bespreken met de leerkrachten de vorderingen van de groep en nemen hierbij ook de resultaten van de citotoetsen mee. Ook is de eindopbrengst van de cito in groep 8 een jaarlijkse graadmeter van onze opbrengst.
- * De directie gaat jaarlijks (minimaal)1 keer op klassenbezoek. Leerkrachten hebben de mogelijkheid om bij elkaar op klassenbezoek te gaan.
- * Twee keer per schooljaar worden de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen en de resultaten van de eindtoets in het team besproken.
- * In de bouwvergaderingen wordt het "handelingsgericht werken" besproken.
- * Het open staan voor stagiaires van de opleiding voor leraren en onderwijsassistenten, biedt ons de mogelijkheid meer handen in de klas in te zetten. Tevens willen we bijdragen aan de ontwikkeling van de opleiding van de leraren van de toekomst, om zodoende de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

Sterktes (intern)	Zwaktes (intern)
<ul style="list-style-type: none"> • Goed pedagogisch klimaat • Ouders kiezen bewust voor onze school. • Programma Top Kind • Er is een goede zorgstructuur. • Transparante organisatie / open in communicatie • Flexibel, betrokken en professioneel team • Hoge werkmotivatie • Collegiaal team • Grote inzet voor kinderen en welbevinden • Veilige school met goede aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling. • ICT goed geïntegreerd in het onderwijs • Groepsvoorstelling • Vriendelijk gebouw • Jaarlijkse resultaten op de eind cito zijn op of boven gemiddeld • Laagdrempelig in contact. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teruglopend leerlingaantal (prognose) • Evaluatie van de opbrengsten van zorg • Niveau woordenschat is te laag • Te weinig naar buiten brengen van onderwijskwaliteiten. • Afstemming op onderwijsvisie • Aantrekkelijke methodes • Website van de school • Onderhoud gebouw • Borgen van het onderwijsproces • Groot aantal duobanen maakt dat de planning van intern overleg soms lastig is. • De coaching en observatiecultuur Is nog niet voldoende
Kansen (extern)	Bedreigingen (extern)
<ul style="list-style-type: none"> • Ouders die bewust kiezen voor onze school • Goede contracten met de ouders • Sterk gemotiveerde en betrokken ouders. • Het vertrouwen dat ouders hebben in de school • Aandacht voor normen en waarden • Maatschappelijke rol van de school (door toenemend gebruik van BSO/ouders die beiden werken/opvang van kinderen in school/buurthuisfunctie); • Werven van meer kinderen door onder meer het versterken van de concurrentiepositie • Flexibele schooltijden 	<ul style="list-style-type: none"> • Concurrentie van scholen in het dorp • Minder betrokkenheid ouders • Het krijgen/ aantrekken van 'zorgleerlingen' • Vergrijzing van de wijk • Bezuinigingen die niet passen bij het aanbod dat we nastreven • Invoering van de zorgplicht: het verzorgen van passend onderwijs aan elk kind;

Conclusies:

- De te verwachten terugloop in het leerlingenaantal kan een bedreiging vormen voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod.
- De eisen van Passend Onderwijs vragen veel van de organisatie t.a.v. de juiste plaatsing en/of het onderwijs aanbod bij verschillende leerlingen.
- We zullen ons klassenmanagement optimaliseren.

- We gaan blijvend investeren aan professionalisering van de leerkrachten en het inzetten van collegiale observatie/consultatie als instrument (scholing / cursussen)

Imago

De Mariaschool is een katholieke dorpschool. Kenmerkend hiervoor zijn de nauwe onderlinge contacten met alle ouders en de relatie met het maatschappelijk en kerkelijk gebeuren. Het onderwijs is klassikaal, gaat uit van de groep maar wordt gegeven met zorg en aandacht voor de individuele verschillen (niveaus) en het streven om in ons onderwijs aanbod hieraan zoveel mogelijk tegemoet te komen. (adaptief)

Huidige situatie van de school

Aanvankelijk kwamen veel leerlingen uit de directe omgeving van de school. Momenteel komen de kinderen eigenlijk uit heel Enter.

Enter heeft een rijk verenigingsleven.

Er zijn vele sportverenigingen, zangkoren, bond voor ouderen, bond voor plattelandsvrouwen, carnavals-, toneel- en muziekverenigingen.

Schoolgebouw

De school ligt hartje centrum, naast het vroegere klooster, de kerk en de pastorie.

De school grenst aan twee straten nl de Dorpsstraat en de Athanasiastraat.

De speelplaats ligt rondom de school en heeft een ruime geheel overdekte fietsenstalling.

Het gebouw telt 8 leslokalen en een speellokaal. Daarnaast is nog een multifunctionele ruimte waar tijdens de uren o.a. RT gegeven wordt, en tussen de middag de kinderen kunnen overblijven.

Daarnaast hebben we nog een computerruimte, een atelierruimte op zolder en een aantal kleinere ruimtes waar kinderen in groepjes kunnen werken.

Verder beschikken we over een personeelskamer, een administratiekantoor, een directiekantoor en meerder zolderruimtes.

Leerlingenpopulatie

Het aantal leerlingen bedraagt ongeveer 172. Er wordt les gegeven aan 8 groepen door in totaal 14 groepsleerkrachten.

De leerlingen die onze school bezoeken zijn hoofdzakelijk autochtone *Enterse* kinderen.

De thuistaal is vaak deels dialect.

Er zijn door de nieuwe gewichten regeling minder gewichten toegekend aan leerlingen.

Identiteit

In het strategisch beleidsplan 2011-2015 van onze stichting wordt hierover geschreven

Onze school biedt een plek voor leerlingen, ouders en leerkrachten waarin zij zich, volgens het motto van onze stichting, *samen verantwoord ontwikkelen*, vanuit de katholieke identiteit. In het strategisch beleidsplan 2007-2011 stonden begrippen als spiritualiteit, solidariteit en subsidiariteit centraal. De afgelopen jaren is gesproken hoe inhoud te geven aan deze begrippen. Hier is een karakterbeschrijving van de gastvrije katholieke school uit voort gekomen. Deze beschrijving luidt als volgt:

De gastvrije Katholieke school staat midden in een samenleving die zich ontwikkeld heeft binnen een christelijk-humanistische cultuur, waaraan we onze waarden, vrijheden, normen, vastgestelde feestdagen, vakanties en toekomstperspectieven ontleen. Die samenleving is echter wel voortdurend in beweging. Door moderne communicatiemiddelen is de samenleving letterlijk opengebrouwen. "Japan is op google even ver als Lutjebroek". Binnen onze samenleving hebben zich mensen uit andere landen en andere culturen gevestigd, vaak met andere gewoonten en andere religies. Binnen een christelijk humanistische samenleving kunnen en willen we daar ruimte voor maken, omdat waarden als verdraagzaamheid, vrijheid, belangstelling en openheid ons dierbaar zijn. Het is die samenleving waar we kinderen op willen voorbereiden, en waar we kinderen in al hun verschillen ook in willen betrekken.

Dit betekent dat we in identiteitsgebonden activiteiten herkenbaar willen zijn als open katholieke school, en dat we kinderen daar de waarde van willen leren. Het betekent ook dat we binnen die activiteiten ruimte scheppen voor andere meningen en visies. Er is aandacht voor belangrijke feestdagen van andere religies, en kinderen worden gestimuleerd om er iets over te vertellen, of van te laten zien. We geloven dat kinderen op die manier het meest leren van en met elkaar. Een school is er om kinderen goed te informeren en hen bij een open samenleving te betrekken.

Het toelatingsbeleid kenmerkt zich door het feit dat alle kinderen welkom zijn. Van leraren wordt verwacht dat zij de identiteit van de school onderschrijven en in het gesprek met kinderen en ouders de overtuiging van de school willen uitdragen.

In de lessen levensbeschouwing, in de acties en in de vieringen proberen we recht te doen aan de grote verschillen in beleving van de katholieke traditie in onze samenleving en in onze school. We brengen de boodschap dat elk kind er toe doet, elk kind gewaardeerd en gekend is. Daarmee doen we recht aan onze openheid. We hechten er echter wel aan om de vieringen met alle kinderen te beleven. Ze maken immers allen deel uit van de schoolgemeenschap. We verwachten daarom dat alle kinderen, ongeacht hun levensbeschouwelijke achtergrond meedoen aan de vieringen en lessen levensbeschouwing.

Voor de plan periode 2011-2015 ligt de nadruk op de invulling die wordt gegeven aan de gastvrije katholieke school.

Richtingwijzers voor identiteit van de Mariaschool vastgesteld op 16 maart 2011

Richtingwijzer 1

- Om recht te doen aan verschillen (bij leerkrachten en kinderen) gaat de Mariaschool over op het aanbieden van een veelkleurig palet van dagopeningen. Gebed (persoonlijk en/of formeel) blijven hier deel van uitmaken, dit om het *bijzondere* karakter van de school recht te doen. Accenten kunnen worden gelegd: leerkrachten die meer affiniteit met de katholieke traditie hebben zullen wellicht het gebed een belangrijker plaats toedichten. Belangrijk is ook dat kinderen begrijpen wat ze bidden. Deze richtingwijzer vloeit voort uit ondermeer de motieven: echt (integer, geloofwaardig). maatwerk, recht doen aan verschillen);
- Het team van de Mariaschool spreekt zich uit om expliciet aandacht te besteden aan het op een kindvriendelijke vertellen van op school veel voorkomende/gebruikte bijbelverhalen: denk aan verhalen rond de hoogtijdagen maar ook bijv. de vijf broden en twee vissen. Collegiale ondersteuning is hierbij wenselijk.

Richtingwijzer 2

De Mariaschool hecht waarde aan

- Het intensiever betrekken van ouders/verzorgers bij het vormgeven aan rituele momenten als dagopeningen, begeleiding van Eerste Communie en Vormsel. Motivatie: gezamenlijke verantwoordelijkheid en geloofwaardigheid: Doen we iets omdat het hoort of omdat we dit van belang/waarde vinden? Ondanks het feit dat het wellicht moeilijk is ouders/verzorgers te bereiken voor ouderavonden wordt er toch voor gepleit hier werk van te maken;
- Het schoolbreed vieren vanuit ondermeer het perspectief van saamhorigheid. Dit heeft een meerwaarde vergeleken met het vieren binnen 'bouwen' (hetgeen op zich ook waardevol is).

Richtingwijzer 3

De Mariaschool heeft 'sociaal-emotionele ontwikkeling' al enige tijd als speerpunt geormerkt. Het team wil zich op dit speerpunt de komende jaren *meer* profileren (wil dit meer zichtbaar maken) middels bijvoorbeeld symbolische verwijzingen binnen school.

3 TACTISCH DEEL

3.1. Onderwijs

Visie Mariaschool

- We willen een school zijn waar we vanuit een klassikale situatie zoveel mogelijk tegemoet komen aan de individuele verschillen tussen kinderen (op cognitief en sociaal-emotioneel gebied).
- Door de leerprestaties en de ontwikkeling van de kinderen goed te volgen, geven wij sturing aan de continue ontwikkeling van de kinderen. Hierbij is een goede samenwerking tussen de ouders en de leerkrachten, de interne begeleider en de remedial teacher van belang.
- Onze school probeert een sfeer te scheppen waarin ieder kind zich geaccepteerd voelt met zijn of haar uiterlijk, taal of culturele achtergrond. We streven een sfeer na van vertrouwen en geborgenheid.
- Wij willen in de eerste plaats de kennis en achtergrond die de kinderen zelf meebrengen in de klas gebruiken om van elkaar te leren. Naast het onderwijs is een goede sfeer op school heel belangrijk. Wanneer de kinderen met plezier naar school gaan komt dit de leerprestaties ten goede.

Uitwerking doelen voor de planperiode

- 1) Handelingsgericht werken *onderwijs*

Handelingsgericht werken (HGW) beoogt de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren. HGW is een planmatige en cyclische werkwijze, welke adaptief onderwijs en doeltreffende leerlingbegeleiding concreet maakt. HGW betekent het waarderen van verschillen tussen kinderen. HGW werkt planmatig vanuit 7 uitgangspunten die gebaseerd zijn op onderzoek naar effectief adaptief onderwijs en ervaringen uit de praktijk. We willen dat in 2015 alle leerkrachten de aspecten van handelingsgericht werken beheersen en uitvoeren. Met het team wordt afgesproken welke aspecten we in ons onderwijssysteem implementeren en wanneer.

- 2) Professionalisering leerkrachten *personeel*

Om het handelingsgericht werken in combinatie met opbrengstgericht werken en werken met groepsplannen goed vorm te kunnen geven is scholing op dit gebied noodzakelijk. Dit zal zowel op team als op individueel niveau plaatsvinden. Ook passend onderwijs vraagt om deskundigheid. Op samenwerkingsverband niveau zullen hiervoor ook cursussen aangeboden worden, om een dekkend aanbod te kunnen bieden.

- 3) Opbrengst gericht werken; *onderwijs*

Uit de praktijk blijkt dat leerkrachten meer uit leerlingen halen als ze heldere doelen stellen, weten waar leerlingen staan en op basis daarvan het onderwijs afstemmen op de behoeften van leerlingen. Deze systematische aanpak noemen we opbrengstgericht werken. De wettelijke verplichting om m.i.v. 1 augustus 2010 de referentieniveaus voor taal en rekenen als uitgangspunt te nemen geeft structuur aan opbrengstgericht werken. Het vergemakkelijkt het stellen van doelen en het meten van leerprestaties om zo nodig bij te sturen.

We willen in ons werken uiting geven aan het opbrengstgericht werken zonder daarbij het kind uit het oog te verliezen. Niet het doel is de maatstaf maar de capaciteiten en ontwikkeling van het kind zijn bepalend voor de opbrengst die we nastreven. Het systematisch analyseren van je opbrengsten d.m.v. prestatiefeedback is ook een goed middel om tot meer inzicht te komen in de schoolontwikkeling.

Een groepsplan geeft doelgericht aan hoe er de komende periode met de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen in een groep omgegaan wordt. Een groepsplan kan zich richten op pedagogisch of didactisch gebied. Het kan ook in elkaar verweven zijn. Werken met een groepsplan scheelt tijd en maakt het werken met individuele handelingsplannen grotendeels overbodig.

Doordat je weet welk doel je nastreeft, geef je gericht instructie en dit biedt met name meer uitdaging en vooruitgang. We willen dat in 2013 voor elke groep een groepsplan is op het gebied van rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spelling.

4) Betrokkenheid van ouders (Actief ouderschap)

Het doel van Actief ouderschap is het welzijn en het leren van kinderen bevorderen. Kinderen van betrokken ouders presteren beter. Zowel op sociaal emotioneel gebied als op leergebied. De houding van onze school ten opzichte van ouders is hierbij de bepalende factor. We willen actief ouderbetrokkenheid gaan ontwikkelen.

5) Sociaal emotionele ontwikkeling

Kinderen groeien op in een maatschappij, die continu in beweging is en aan verandering onderhevig is. Het is belangrijk om in het onderwijs aandacht te besteden aan sociaal emotioneel leren. We willen kinderen leren inzicht te krijgen in hun eigen gedrag en in dat van anderen. Door inzicht kan verandering plaatsvinden en zijn kinderen meer in staat hun eigen ontwikkeling te sturen. Kinderen met een gezond zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld staan zelfverzekerder in het leven en zijn meer in balans!

Wetenschappelijk is bewezen dat kinderen tot betere leerprestaties komen, wanneer zij in een sociaal emotioneel veilige omgeving opgroeien. De school is een belangrijk onderdeel van deze omgeving.

Naast deze hoofddoelen zullen de volgende subdoelen reeds genoemd bij de strategische doelen uitgewerkt worden voor de komende 4 jaar.

Voor het schooljaar **2011-2012** gaan we de volgende acties ondernemen om de doelstellingen te bewerkstelligen:

- Handelingsgericht werken. Op het gebied van Handelingsgericht werken wordt SKOT breed scholing aangeboden. We bereiden ons voor op de cursus die we volgend jaar gaan volgen. Alle teamleden lezen dit jaar het boek van Handelingsgericht werken. We nemen met het gehele team deel aan deze cursus.
- We vervolgen de cursus opbrengstgericht werken d.m.v. prestatiefeedback van de UT Twente. We voeren op rekengebied het werken met groepsplannen verder in.
- Het onderwijsaanbod voor meerbegaafde leerlingen wordt geëvalueerd en aangepast.
- Structureel bespreken van de resultaten en werkwijze van Top Kind.
- Actief ouderschap verder uitdragen en samen ten uitvoer brengen. We gaan ons scholen in communiceren met ouders
- Actualiseren van het onderwijsaanbod (o.a. rekenmethode en verschillende Cito toetsen)
- Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is
- (aanpassingen in de school)

Voor het schooljaar **2012-2013** gaan we de volgende acties ondernemen om de doelstellingen te bewerkstelligen:

- Handelingsgericht werken. Op het gebied van Handelingsgericht werken wordt SKOT breed scholing aangeboden. We nemen met het gehele team deel aan deze cursus.

- We evalueren het werken met groepsplannen voor rekenen.
- Opbrengstgericht werken (2 keer per schooljaar worden de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen en de resultaten van de eindtoets in het team besproken)
- Actualiseren van het onderwijsaanbod
- Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is
- Het verder toepassen van ons onderwijsaanbod voor meerbegaafde leerlingen
- Actief ouderschap
- evalueren van Top kind en trainen van de leerkrachten

Voor het schooljaar **2013-2014** gaan we de volgende acties ondernemen om de doelstellingen te bewerkstelligen:

- Handelingsgericht werken. Op het gebied van Handelingsgericht werken wordt SKOT breed scholing aangeboden. We nemen met het gehele team deel aan deze cursus.
- We voeren op deelgebieden het werken met groepsplannen in.
- Opbrengstgericht werken (2 keer per schooljaar worden de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen en de resultaten van de eindtoets in het team besproken)
- Actualiseren van het onderwijsaanbod
- Actief ouderschap
- TopKind
- Het evalueren van het digitale schoolrapport
- Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is
- Aan het eind van schooljaar 2013-2014 zijn de ICT-faciliteiten voor alle groepen zodanig ingericht dat elke kind op zijn eigen niveau gebruik kan maken van programma's die het zelfstandig werken bevorderen

Voor het schooljaar **2014-2015** gaan we de volgende acties ondernemen om de doelstellingen te bewerkstelligen:

- Enquête personeel, ouders, kinderen
- We voeren op deelgebieden het werken met groepsplannen in
- nieuw schoolplan
- Actualiseren van het onderwijsaanbod
- TopKind
- Het oriënteren op de toekomst van het schoolrapport
- Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is
- Actief ouderschap
- Profileren. Duidelijk naar voren brengen waar we voor staan. Vernieuwde site, onderwijskundig nieuws, belevenissen, uiterlijk van de school.

Onderwijsconcept

Leertijd

Bij het plannen van de leertijd hebben basisvaardigheden als taal, lezen en rekenen, mede gelet op het persoonlijke en maatschappelijke belang hiervan, prioriteit. Deze vakken zijn de basis waarop andere leerstofgebieden ontwikkeld kunnen worden. Bij de uitvoering hiervan houden wij ons in principe aan de voorgeschreven tijdsindeling die de methodes zelf adviseren. In de praktijk betekent dit dat de taalgebieden en het rekenonderwijs samen ongeveer de helft van het aantal lessen in de week bestrijken.

De kinderen die onze school bezoeken komen over het algemeen uit autochtone, Twentse gezinnen. Kenmerkend hierbij zijn het gebruik van het dialect, een matige woordenschat en een vrij arm taalgebruik in het algemeen.

Kinderen krijgen via een vastgesteld protocol huiswerk mee. Via dagelijkse absentielijsten wordt het schoolbezoek bijgehouden

Pedagogische uitgangspunten

We gaan er vanuit dat ieder kind actief in het leven staat. Dat wil zeggen dat het van nature zichzelf en zijn omgeving wil leren kennen. Dat kinderen daarbij verschillen in karakter, mogelijkheden en tempo is een natuurlijk gegeven. Voor onze school zijn deze verschillen vanzelfsprekend als uitgangspunt in onze manier van benaderen. Ieder kind accepteren zoals het is; met respect tegemoet treden, vertrouwen geven en zelfvertrouwen ontwikkelen. Het is voor ons essentieel dat ieder kind zich geborgen voelt, geaccepteerd en opgenomen om vanuit dat "*goede gevoel*" te komen tot ontplooiing. Dat stimuleren en ondersteunen wij in ons persoonlijk contact en door het aanbieden van structuren in onze manier van werken: groepsgewijs of individueel, met aandacht voor kennis en gevoel, door aanbieden en zelf ontdekken, via zelfstandig werken of samenwerken.

Didactisch handelen

Wij komen binnen het leerstofjaarclassensysteem tegemoet aan het verschil in niveau door te werken met leerstof en methodes die voldoen aan de kerndoelen en ons in staat stellen om adaptief en coöperatief te werken. Er moet sprake zijn van een duidelijke structuur en leerlijnen bevatten om op niveau te kunnen werken. Het moet uitdagend en verrijkend zijn waarbij ook de inrichting van het lokaal op deze manier van werken is afgestemd.

Binnen dit leerproces en deze omgeving differentieert de leerkracht naar instructie, tempo, verwerking en zelfstandigheid waarbij ieder kind recht heeft op adaptieve instructie, die mogelijk visueel en auditief wordt ondersteund.

Bij dit alles is coöperatief leren de basis om kinderen tot zelfstandigheid te brengen.

Wanneer kinderen zelfstandig kunnen werken, leidt dit tot zelfstandig (kunnen) leren.

Kinderen moeten manieren leren om van zichzelf en elkaar te leren .

Als basis onder dit geheel vinden wij het waardevol om tijd en ruimte te creëren voor persoonlijke aandacht van en voor elk kind. Het te respecteren en vertrouwen te geven .

Werken met taken

Wij werken met dag- en weektaken om ons didactisch handelen vorm te geven.

Deze werkwijze is vastgelegd in een protocol.

Een taak bestaat uit opdrachten van verschillende vakken die binnen een bepaalde periode af horen te zijn. De leerstof en de opdrachten worden door de leraar uitgelegd. De opdrachten worden tijdens het zelfstandig werken uitgevoerd.

In principe mogen de kinderen na de gevolgde instructies zelfstandig bepalen in welke volgorde zij hun opdrachten voor de verschillende vakken uitvoeren. Tijdens dit zelfstandig werken, werken de kinderen individueel en/of onder begeleiding van de leraar aan hun taak. Gedurende de gehele schoolperiode zijn de basisvaardigheden verplichte onderdelen van een taak.

Naast de opdrachten over de basisvaardigheden bevat een taak ook differentiatieopdrachten. Differentiatieopdrachten zijn herhaling of verrijking van de vakgebieden taal, lezen, schrijven en rekenen.

Daarnaast kan een taak ook een vrije keuzeopdracht, een samenwerkingsopdracht of verrassingsopdracht inhouden.

Onze aandacht richt zich steeds meer op de invoering van methodes die het werken met een afzonderlijke taakbrief overbodig maken. Nieuwe methodes gaan in toenemende mate uit van erkenning van niveauverschil en daaraan gekoppelde verschillen in werkvormen die leerlingen geheel of gedeeltelijk zelfstandig kunnen maken. Deze niveauverschillen worden vastgelegd in de groepsplannen die we verder zullen ontwikkelen.

De groepsleerkracht

De groepsleerkracht begeleidt en volgt de leerlingen in hun ontwikkelingsproces.

De leerkracht stemt zijn instructie, de activiteiten en de materialen zo breed mogelijk af op de verschillende behoeften van de individuele leerling. We maken de kinderen zelfstandig en verantwoordelijk voor hun eigen leerproces.

Werkwijze

Iedere leerkracht signaleert, analyseert, diagnosticeert en maakt vervolgens een plan van aanpak (groepsplan) waarmee hij aan de slag gaat. Indien mogelijk en gewenst kan een leerkracht hierbij ondersteund worden door de Ib-er, RT-er en/of collega's bij de uitvoering van deze plannen.

Wanneer de ontwikkeling van een kind problemen ondervindt en er een handelingsplan wordt opgesteld, stelt de leerkracht de ouders zo vroeg mogelijk op de hoogte maar in ieder geval voor uitvoering van het individuele handelingsplan (instemming via handtekening ouders).

De intern begeleider volgt in overleg met de betrokken groepsleerkracht de ontwikkelingen en coördineert de leerling-besprekingen en andere zorg overleggen.

Hierbij valt te denken aan het periodiek overleg met het ZAT team waarin o.a. zitting hebben de orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werk, de schoolverpleegkundige, en eventueel andere externe deskundigen (fysiotherapie – logopedie etc). Belangrijk in dit zorgsysteem van de school is de planmatige aanpak. Deze aanpak omvat onder meer de planning van handelingsperiodes, geregelde bespreking van alle leerlingen, de afname van Scol, het leerlingvolgsysteem en de toetsen die daarbij horen, de interne begeleiding en de remediërende hulp door de verschillende leerkrachten en de evaluaties. De zorgstructuur wordt uitgebreid beschreven in het zorgplan.

De leerlingenzorg beschreven in het zorgplan wordt voor een belangrijk deel bepaald door het zorgbeleid van het samenwerkingsverband WSNS, waarin wij participeren. Onze school participeert in het samenwerkingsverband: WSNS 05-06

Informatie- en communicatietechnologie

Alle computers in de school zijn in een netwerk ondergebracht. Hierbij gaat het om 40 computers. In de computerruimte staan 14 computers.

In groep 6 worden alle kinderen in staat gesteld om hun typediploma te halen.

Alle computers worden gebruikt voor onderwijsondersteunende activiteiten (o.a. digibord aanwezig in 6 lokalen), maar zijn eveneens in gebruik als tekstverwerker en/of informatiebron. Middels een centrale printer is het werk af te drukken. In toenemende mate zullen zowel methodegebonden als onafhankelijke toetsen door de leerlingen ook via de computer worden gemaakt en centraal worden verwerkt in het leerlingvolgsysteem.

Het team van de school zal ook de komende jaren zich zelf verder moeten blijven scholen in het gebruik van de computer en de diverse software. Esis is de naam van het leerlingvolgsysteem. Dit web-based programma is door iedere leerkracht ook van uit huis te benaderen.

Organisatie en beleid binnen de school

School- en klassenorganisatie

Onze school telt in principe acht leerjaren verdeelt over 8 groepen. Jaarlijks vindt in januari de aanmelding plaats voor het nieuwe schooljaar. Afhankelijk van deze aanmelding, het moment van instromen en de actuele groepsindeling wordt door de directie aan het team een voorstel groepsindeling voor het nieuwe schooljaar gedaan. Uitgaande van de mogelijkheden is het streven er hierbij op gericht de groepen zo evenwichtig mogelijk samen te stellen. We maken daarvoor o.a. gebruik van het zorgprofiel van de school.

Klassenmanagement

Differentiatie: vanuit onze visie op het didactisch handelen is ons streven er op gericht methodes te kiezen die niet alleen voldoen aan de kerndoelen maar tevens differentiatie in leerstof en werkwijze als uitgangspunt hebben. Zowel groepsinstructie als de mogelijkheid tot zelfstandig werken zijn daarbij voor ons belangrijke zaken.

We gebruiken voor de instructie het directe instructiemodel. (leerkracht zorgt voor terugblik, heldere en begrijpelijke instructie, essenties inoefenen, gedifferentieerde verwerking, feedback op product en proces en evalueert de les met de groep)

Kinderen die na de klassikale instructie nog extra aandacht en uitleg nodig hebben kunnen dit krijgen aan de instructie tafel. Hierbij richt de groepsleerkracht zich heel specifiek op die kinderen die extra uitleg / instructie nodig hebben. Anderzijds is onze zorg ook gericht op het aanbod voor de meerbegaafde leerling.

Toelating, verwijzing en verwijdering

De procedure m.b.t. toelating, verwijzing en verwijdering is bovenschools geregeld. (zie protocol schorsing en verwijdering SKO-Twenterand)

Taakbeleid

De opzet van het taakbeleid is bovenschools vastgesteld. Iedere individuele school kan zelf accenten aanbrengen en taken toevoegen. In de functioneringsgesprekken komen wensen, mogelijkheden en uitvoering van taken uit het eigen schoolspecifieke taakbeleid aan de orde.

Communicatie

Onze school vindt goede communicatielijnen met alle betrokkenen buitengewoon belangrijk. Maandelijks vinden er teamvergaderingen en bouwvergaderingen plaats. De directie (of een leerkracht) is ook maandelijks vertegenwoordigd in de vergadering van de ouderraad. Bij de vergaderingen van de MR (5 keer per jaar) is op uitnodiging iemand van de directie als adviseur aanwezig. De bijeenkomsten van het schoolforum (3 keer per jaar) worden geleid door de directeur.

Via de maandelijkse Nieuwsbrief worden ouders geïnformeerd over allerlei zaken de school betreffende. Tevens wordt geattendeerd op de website van de school waar ook allerlei informatie is te lezen en te bekijken. Daarnaast is er het jaarlijkse informatieboekje, de schoolgids, de ouderinformatieavonden en de individuele gesprekken met ouders n.a.v. de rapporten. Tevens wordt periodiek de mening van de ouders geïnventariseerd d.m.v. een enquête.

Contacten met veel externe partners is grotendeels op bovenschools niveau vastgesteld. Dit is in het bestuurs-communicatieplan vastgesteld.

Dienstverlening

Overblijfregeling

Onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur c.q. de directie van de school , is de organisatie van het overblijven overgedragen aan een werkgroep van ouders. Kinderen kunnen door hun ouders worden aangemeld bij een van de contactpersonen. Door middel van machtiging en automatische afschrijving per kwartaal kunnen ouders/ kinderen gebruik maken van deze regeling. Overeenkomstig de wettelijke voorschriften worden ouders opgeleid om als overblijfouder te kunnen werken.

Voor-, tussen en naschoolse opvang

Op bovenschools niveau is afgesproken dat iedere school de makelaarsrol zal innemen t.a.v. deze regeling. Dat wil zeggen dat iedere school in overleg met de algemeen directeur contact opneemt met instanties die deze opvang kunnen verzorgen, informatie inwint en afsprekt dat zij ouders die hiervoor belangstelling hebben zullen doorverwijzen naar de betreffende instantie.

Ouderhulp

De ouderraad van onze school bestaat uit een vertegenwoordiger per groep, die samen deze ouderraad vormen. Zij regelen allerlei vormen van ondersteuning in de dagelijkse praktijk. Daartoe inventariseren zij jaarlijks de bereidwilligheid onder ouders om bij een of meerdere activiteiten behulpzaam te zijn. De ouderraad heeft alles vastgelegd in draaiboeken.

In overleg met het team worden ook incidentele activiteiten ondernomen die de leerlingen ten goede komen.

Schooladministratie en procedures

Ten aanzien van de schooladministratie en het leerlingvolgsysteem maakt onze school gebruik van het programma Esis.

Dit computerprogramma is webbased en beveiligd via wachtwoorden. Gegevens uit dit programma zijn uitwisselbaar bij verhuizing en/of verwijzing naar een andere school Ook de absentielijsten worden in dit programma opgeslagen.

Vakgebieden en tijdbesteding

Groep vak	1	2	3	4	5	6	7	8
Lich. Opv./schrijven	5.00	5.00	4.30	3.30	3.00	2.00	2.00	2.00
Taal	5.00	5.00	7.45	6.30	7.00	7.00	6.45	6.30
Rekenen	0.45	0.45	4.30	4.30	4.15	5.00	4.15	4.45
Engels	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
W. Oriëntatie Soc. Redz /SEL	1.15	1.15	1.45	2.45	3.45	3.45	3.45	3.45
Werken aan taken	1.00	1.00	1.00	2.00	2.45	3.00	3.00	3.00
Expressie	7.00	7.00	2.30	2.45	3.15	3.15	3.15	3.00
Godsdienst	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Pauze	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15
Totaal	21.45	21.45	23.45	23.45	25.45	25.45	25.45	25.45

Kerdoelen

De school gebruikt voor het bereiken van de kerndoelen de methoden zoals opgenomen in bijlage 2.

Burgerschapsvorming

Elk kind moet veilig naar school kunnen gaan. Het gaat hier om de veiligheid die de omgeving biedt en waar het kind zelf, door zijn of haar gedrag, deel van uit maakt. Een goed pedagogisch klimaat is van belang voor het welbevinden van de kinderen op de Mariaschool. Voor het behouden van een goede leefomgeving gebruiken wij schoolregels, groepsregels en dossiervorming d.m.v. het vastleggen van gesprekken met leerlingen en/of ouders. Belangrijk is en blijft de goede communicatie met de ouders. Op school zijn de volgende documenten aanwezig: schoolreglement, anti-pestprotocol, preventieteam, ARBO-plan (fysieke veiligheid), protocol e-mail en internetgebruik, klachtenregeling, registratiesysteem en een schoolveiligheidsplan (sociale veiligheid).

In de klassen wordt gelet op gedrag en respect naar elkaar toe. In alle klassen staan de gedragsregels vermeld. Om oogcontact te kunnen hebben met de kinderen willen we geen petten in de klas. Ook wordt het gebruik van een mobiele telefoon of mp-3 speler niet toegestaan.

Onder ontoelaatbaar gedrag verstaan wij: fysiek of verbaal geweld, dreigen, vernielzucht en diefstal. In ernstige gevallen, waarbij sprake is van schorsing of verwijdering van een kind, wordt de leerplichtambtenaar en het bevoegd gezag op de hoogte gebracht. Dit gebeurt volgens de procedure die beschreven staat in ons schoolreglement. (schorsing en verwijdering van leerlingen)

Zie notitie burgerschapsvorming SKOT.

Zorg en begeleiding

Binnen ons systeem van leerstofjaarklassen, streven we ernaar het onderwijs zo te organiseren, dat er rekening gehouden wordt met de specifieke behoeften en mogelijkheden van elk kind. (zie ook het zorgplan) De Mariaschool biedt goed onderwijs, aandacht voor elke individuele leerling en voor zover mogelijk zorg op maat. Hierbij denken we aan leerlingen die problemen hebben met de leerstof maar evenzeer aan kinderen waarvoor de basis leerstof onvoldoende uitdaging biedt. Daarnaast begeleiden we leerlingen met gedragsproblemen. Bij dit alles zien we een goede sociaal emotionele ontwikkeling als basis voor ontwikkeling.

De ontwikkeling van kinderen wordt systematisch gevolgd door middel van:

- CITO leerlingvolgsysteem
- Methode gebonden toetsen
- DMT-toetsen
- AVI-toetsen
- Protocol dyslexie
- Leerlingvolgsysteem sociale- emotionele ontwikkeling: SCOL
- CITO-entree toets
- CITO-eindtoets
- Signaleringslijsten voor groep 1/2
- Voortgangsverslag
- Rapporten

Om kwaliteit en continuïteit te waarborgen zijn er jaarlijks;

- 10 teamvergadering
- 9 bouwvergaderingen
- Wekelijkse zorgoverlegmomenten (IB, directie)
- halfjaarlijkse groepsbesprekingen met leraren (IB – leraren; nov. / mrt.)
- Groepsoverdracht besprekingen

En verder:

- 1 keer per maand collegiale consultatie voor zorgleerlingen (IB - leraren)
- 2 keer per jaar toetsbesprekingen (IB – leraren)
- 6 keer per jaar een ZAT-overleg
- AB overleg (ongeveer 1x per 8 weken)

De rol van de IB-er is van groot belang voor het bewaken van de kwaliteit van de zorg aan de leerlingen.

Voor een beschrijving van het zorgbeleid, de procedures en de afspraken zie verder ons actuele Zorgplan.

3.2

Personeel

Visie

Het team van de een SKOT school kenmerkt zich door professionaliteit en betrokkenheid. De leraren handelen in groeps- en schoolbelang. Een actieve en enthousiaste houding draagt bij tot persoonlijke ontwikkeling en tot versterking van de kracht van het team.

Professionalisering van de leerkracht;

Het versterken van de professionele capaciteiten van het team is in het algemeen belang van de school. Invoering van passend onderwijs, handelingsgericht werken en het omgaan met groepsplannen zijn vaardigheden die (verder) ontwikkeld moeten worden.

De professionaliteit van de leerkrachten is van groot belang voor de kwaliteit van het onderwijs dat de kinderen krijgen. Bovenschools is afgesproken dat wij ons willen profileren als een lerende organisatie. Dat betekent dat we op SKOT niveau als ook op schoolniveau er naar streven dat leerkrachten zich voortdurend ontwikkelen ten bate van de eigen deskundigheid als ook in het belang van de specifieke schoolontwikkeling.

Op basis van de wet BIO (Bekwaamheid In Onderwijs) is er binnen de Stichting een gesprekkencyclus ontwikkeld die erin voorziet dat er aan begin van de plan periode van het schoolplan een POP gesprek wordt gevoerd. De daaropvolgende twee jaren wordt er een functioneringsgesprek gevoerd en in het laatste jaar van de planperiode een beoordelingsgesprek. Daarna herhaalt deze procedure zich. De formulieren en de instrumenten [360 graden feedback] die gehanteerd worden staan op het intranetdeel van de website van de stichting. Deze zijn in 2011 opnieuw vastgesteld.

De leraren van de Mariaschool:

- zijn actief en betrokken bij hun werk en andere zaken dan lesgevende taken
- zijn meedenkend in schoolbelang
- staan voor een professionele houding en samenwerking
- zetten een gezamenlijk gekozen beleid in
- zetten nascholing in
- verdiepen zich in vakliteratuur
- leveren hun bijdrage aan vernieuwingen passend bij de visie en missie van de school
- hebben positieve uitstraling
- denken in kansen en niet in bedreigingen

Onderwijskwaliteit is afhankelijk van de bekwaamheid van de onderwijsgevende, management en de andere medewerkers in de school. Competenties van alle medewerkers staan daarom centraal; zowel bij de werving en selectie, als in hun professionele ontwikkeling. De Stichting wil dat elke groep van medewerkers beschikt over een aantal basiscompetenties.

De afzonderlijke scholen eisen daarnaast een aantal schoolspecifieke competenties. Naast competentie management is ook de persoonlijke ontwikkeling, leeftijdsbewust personeelsbeleid (verdeling man-vrouw) en het welzijn van personeelsleden van belang.

Doelen

- De individuele kwaliteiten van leraren worden in kaart gebracht en aangewend voor schoolontwikkeling en/of teamteaching
- Daarnaast worden individuele kwaliteiten benut voor een efficiënt en effectief taakbeleid
- Leerkrachten worden gestimuleerd gebruik te maken van het scholingsaanbod vanuit het WSNS
- Het verder ontwikkelen van de persoonlijke interesses en vaardigheden
- Het gezamenlijk deelnemen aan teamscholingsprogramma's

Beleid op hoofdlijnen

a) Uitgangspunten bij het opstellen van de formatie

Voor de uitgangspunten van het formatiebeleid wordt verwezen naar de afspraken die hierover op Stichtingsniveau zijn gemaakt. Ten gevolge van de gesignaleerde terugloop van het aantal leerlingen, zullen ook de financiële middelen afnemen. Dit kan op deelterreinen vergaande gevolgen hebben.

b) Uitgangspunten voor het taakbeleid

Voor de invulling van het taakbeleid is het uitgangspunt dat alle leerkrachten een gelijk aantal uren maken voor de school, bepaald door hun werktijdfactor. Doordat de leerkrachten in de onderbouw jaarlijks 880 lesuren maken en in de bovenbouw 1000, betekent dit dat de onderbouw leerkrachten extra taakuren krijgen toebedeeld.

Voor de toedeling van de normjaartaak wordt gebruik gemaakt van het rekenmodel dat op stichtingsniveau is vastgesteld. In dit model wordt rekening gehouden met specifieke omstandigheden van individuele personeelsleden.

c) Nascholing

De school stelt de teamleden in staat nascholing te volgen op basis van de volgende h

- Teamontwikkeling
Trainingen die het (boven)schools management nodig acht in het kader van de algemene personeels-, school- en /of teamontwikkeling worden gefaciliteerd in tijd en geld en alle teamleden worden, ongeacht hun werktijdfactor en werkdagen, geacht hieraan deel te nemen.
- Individuele ontwikkeling
Individuele professionalisering wordt gefaciliteerd in tijd en geld voor zover deze plaatsvindt op basis van de koppeling met de ontwikkelingsdoelstellingen van de school of die van het teamlid, mits deze is opgenomen in het persoonlijke ontwikkelingsplan.
Indien de budgettaire middelen niet toereikend zijn, prevaleert de facilitering van de teamontwikkeling boven die van het individu. L

d) ARBO-beleid

Met betrekking tot het ARBO-beleid handelt de school conform de richtlijnen bovenschools. Zijn opgesteld. Het bestuur is aangesloten bij de ARBOdienst Santar. Zij begeleiden zowel het sociaal-medisch beleid als ook de arbeidsomstandighedenbeleid, te weten veiligheid, Gezondheid en welzijn.

Jaarlijks wordt het arbeidsbeleidsplan geactualiseerd en ligt ter inzage op school.

Vierjaarlijks wordt een risicoinventarisatie en -evaluatie (RI&E) gehouden, waaruit een actieplan wordt opgesteld. Dit wordt besproken met de MR, schoolforum en de Ouderraad. De te ondernemen activiteiten worden opgenomen in het jaarplan van de school.

3.3 Communicatie en Marketing

Visie

De komende jaren loopt het leerlingenaantal in de regio terug. Een manier om meer leerlingen aan onze school te binden, c.q. op onze school te krijgen is het naar buiten brengen van onze onderwijskwaliteiten. Verder moet het klantgericht werken bij de medewerkers nog meer gaan leven. Marketing is niet langer een beladen woord uit de commerciële wereld, maar een middel om onze school verder op de kaart te zetten. Iedereen moet zich realiseren dat leerlingen voor inkomsten zorgen. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid daarvoor tonen. Een goede relatie met de klant op bouwen, is bij uitstek de manier om boodschappen over te brengen. De huidige tijdgeest brengt met zich mee dat onze website een steeds belangrijker medium wordt.

Doelen

Actief communiceren met ouders d.m.v. communicatie

Samen met ouders een marketingplan opstellen

Herkenbaarheid van de school vergroten d.m.v. aanpassingen in het gebouw.

Organiseren van Open Huis m.b.t. inschrijving van nieuwe leerlingen en een Open Huis als afsluiting van projectweken.

Deelnemen aan plaatselijke activiteiten. (o.a. Koninginnedag, Ganzenmarkt, Enterse Dagen, Sportdagen etc.)

Beleid op hoofdlijnen

Regelmatig komt marketing aan de orde. Open inloopavonden en open dagen vormen het middel bij uitstek om de bekendheid van onze school te verhogen. Een actieve uitstraling hebben in het maatschappelijk gebeuren is een van de middelen om betrokkenheid te tonen en de uitstraling van de school te verhogen.

3.4 **Identiteit**

Visie

Onze scholen bieden een plek voor leerlingen, ouders en leerkrachten waarin zij zich, volgens het motto van onze stichting, *samen verantwoord ontwikkelen*, vanuit de katholieke identiteit.

Doel

De school geeft invulling aan het beeld van de gastvrije Katholieke school. De school besteedt de komende planperiode tenminste één keer per jaar een middag aan de identiteit van de school en aan welk verhaal zij vertellen wil.

Beleid op hoofdlijnen

Elke school organiseert per jaar een bijeenkomst binnen de aanleiding en context zoals boven beschreven volgens onderstaande thematische planning. Hierbij kan een externe deskundige gevraagd worden om mee inhoud te geven aan deze middag.

Periode van 4 jaar met daarin de volgende onderwerpen

- Levensbeschouwing
- De vieringen
- De dienstbaarheid [ook in relatie met de parochie]
- Waarden en normen

3.5 **Materieel/Financiën**

Visie

Het scheppen van een gezonde financiële basis en goede voorwaarden voor een optimaal onderwijsproces.

Uitgangspunt voor de verdeling van gelden is:

- 1.de *solidariteitsgedachte*; vanuit het principe dat er meerdere scholen zijn binnen het bestuur die wij trachten gelijk te behandelen,
- 2.de *continuïteitsgedachte*; vanuit het principe dat beleid een proces is en dat ingezette onderwijskundige vernieuwingen langer tijd nodig hebben dan een schooljaar,
- 3.de *effectiviteitsgedachte*; gezamenlijk maken wij afspraken welke gelden zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet,
- 4.de *kwaliteitsgedachte*; onderwijs moet steeds verbeteren: een schoolteam kan maar met een heel beperkt aantal onderwerpen per jaar bezig zijn, meerdere teams kunnen meerdere onderwerpen tegelijkertijd uitvoeren en overdraagbaar maken aan elkaar. Samen staan we sterk in het belang van goed onderwijs voor de aan onze zorg toevertrouwde leerlingen.

Doel

Onze doel is het in standhouden en/of opbouwen van een financiële positie, waarmee de continuïteit van de school kan worden gewaarborgd.

Beleid op hoofdlijnen

De school heeft een begroting en een meerjaren investeringsbegroting. Deze vormen het uitgangspunt voor de te voeren financiële huishouding. Binnen deze begrotingen is de directeur vrij in het doen van uitgaven en investeringen.

4.   **OPERATIONEEL DEEL**

Op de bladzijden hierna wordt per jaar aangegeven wat we in dat jaar willen gaan ondernemen. Deze activiteiten zijn een afgeleide van de doelen en voornemens die we hiervoor hebben beschreven.

Bij elk jaar wordt verwezen naar deze beschrijving door de bladzijde met achtergrond informatie te noemen

4.2 Uitwerking tactische doelen 2011-2015

School: Mariaschool (09NF)
 Periode: Schooljaar 2011-2015
 Versie: 1
 Datum: Ingaand: Augustus 2011

Beleidsterrein:

- Onderwijs
- Personeel
- Communicatie / marketing
- Identiteit
- Materieel / financieel

2011-2015

toelichting	Doel (specifiek formuleren)	Activiteiten (concreet formuleren) en tijdsplanning	Wie (wie voert uit, wie organiseert en wie controleert)	Inzet middelen (welke consequenties heeft het in organisatorisch opzicht wat kost het aan tijd per persoon, wat kost aan geld op welke post)	Evaluatie van de opbrengsten (Hoe meet je of je het doel hebt bereikt en wanneer)
SMART:	SPECIFIEK	SPECIFIEK / TIJD	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	MEETBAAR
Onderwijs Doel 1.	Handelingsgericht werken cq. Passend onderwijs	2012-2014	Samen met extern bureau, in overleg met bovenschoolsmanagement	Teamcursus tijdens teamvergaderingen en extra ingeplande studiedagen. De nascholingsgelden worden ingezet.	Evaluatie vindt plaats d.m.v. observaties en beoordelingen van coaches. Leerlingenzorg formulieren zijn HGW proof.
Doel 2	Opbrengst gericht werken;	2011-2012	UT Enschede	Nascholingsgelden op teamniveau	Groepsplannen worden samengesteld op basis van prestatiefeedback. Dit is terug te vinden

					in het groepsplan
Doel 3	Sociaal emotionele ontwikkeling.	Doorlopend	team met ondersteuning	Inzet extra formatie	De scollijsten Kijkwijzer TopKind
Doel 4	Begeleiding Hoogbegaafde leerlingen	Doorlopend	IB-er stuurt dit aan en ondersteunt en coacht de leerkracht	IB formatie en materieel budget	Opbrengsten hoogbegaafde leerlingen
Doel 5	Optimaliseren van het ict gebruik in alle groepen	2011	Teamcursus de klas.nu 3	ICT budget	Inzet van digitaal schoolbord verdubbelen
Doel 6	Actualiseren van de bestaande onderwijs-methoden	2011 nieuwe rekenmethode	Team	Zie meerjarenbegroting	Evaluatie vergadering eind schooljaar
Personeel					
Doel 1:	Professionalisering van de leerkracht;	Scholing m.b.t. interpreteren van opbrengsten	Team	Nascholingsgelden	Evaluatie d.m.v. gesprekkencyclus
Doel 2:	Hanteren van HGW uitgangspunten	Scholing H.G.W.	Team	Nascholingsgelden	Evalueren met nulmeting als ijkpunt
Doel 3	Voorleven van SEL (sociaal emotioneel leren)	Scholing hanteren SEL	Team	formatie	Half jaarlijkse evaluatie
Doel 4	Professionalisering van leerkrachtengedrag	Zelfreflectie	Team	Nascholingsgelden	gesprekkencyclus
Communicatie en marketing					
Doel 1	Betrokkenheid van ouders;	Leerkrachten onderschrijven de uitgangspunten van Actief ouderschap	Team	representatiebudget	Kwaliteitsenquête
Doel 2:	Sociaal emotionele ontwikkeling.	Ouderbetrokkenheid wordt verder vormgeven	De schrijvers van de methode zullen hierin voorgaan	Extra formatie, ouderavonden	Kwaliteitsenquête
Doel 3	Het invoeren van	Huidige rapport evalueren	Team aangestuurd door een	Middels taakbeleid worden	Jaarlijkse evaluatie

	het digitale schoolrapport	en voorzien van aanpassingen vanuit de ontwikkelingen van Esis	stuurgroep	teamleden gefaciliteerd	
Identiteit Doel 1:	Inspelen op landelijke beleid	Cyclus werken en jaarlijks een vergadering inplannen.	Team onder aansturing van directie met ondersteuning	Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande methode	Jaarlijkse evaluatie
Doel 2	Herkenbaarheid van de school vergroten	Werkgroep samenstellen	Werkgroep in samenwerking met team en geledingen	Representatie budget	Jaarlijkse evaluatie
Materieel / financieel Doel 1:	Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is	Werkgroep die inventariseert en uitvoert. Nibag rapportage meerjarenonderhouds-planning 2008-2017	Werkgroep en team	Inzet van middelen o.a. van gemeente en bestuur	Kwaliteitsinstrument m.b.t. welbevinden

2011-2012 Jaarplan

toelichting	Doel (specifiek formuleren)	Activiteiten (concreet formuleren) en tijdsplanning	Wie (wie voert uit, wie organiseert en wie controleert)	Inzet middelen (welke consequenties heeft het in organisatorisch opzicht wat kost het aan tijd per persoon, wat kost aan geld op welke post)	Evaluatie van de opbrengsten (Hoe meet je of je het doel hebt bereikt en wanneer)
SMART:	SPECIFIEK	SPECIFIEK / TIJD	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	MEETBAAR
Onderwijs Doel 1	De teamleden lezen het boek: Handelingsgericht werken een handreiking voor het team. Op deze	Schooljaar 2011 -2012	De directeur maakt een lijst wie/wanneer het boek leest. De directeur controleert.	Lezen kan thuis. Per persoon 3 uur lezen. Kosten aanschaf boek	Tijdens teamvergaderingen zal HGW op de agenda terugkeren. Dan wordt geëvalueerd wie het boek wel/niet gelezen

	manier nemen ze kennis van de 7 aspecten van HGW. Dit ter voorbereiding op de cursus van volgend schooljaar.				hebben. Het leesschema kan eventueel worden aangepast.
Doel 2	De leerkrachten maken groepsplannen in 3 niveaus op rekengebied	Schooljaar 2011-2012	De leerkrachten voeren uit. De directeur en de intern begeleiden controleren dit tijdens de groepsbesprekingen (3x per jaar)	De directeur faciliteert een invaller tijdens de groepsbesprekingen. Tijdens de voorbereiding van de lessen schrijven de leerkrachten de groepsplannen. Eventueel met hulp van collega's en (externe) deskundigen	Minimaal 3 x per jaar controleert de directeur en de intern begeleider of iedereen de groepsplannen heeft gemaakt. Deze staan in het digitale LVS: Esis.
Doel 3	De 2 ^e helft van het team volgt de cursus Opbrengstgericht werken van de UT.	7 bijeenkomsten in schooljaar 2011 – 2012. 2 hele dagen en 5 middagen.	Alle teamleden, die de cursus vorig schooljaar niet gevolgd hebben zijn aanwezig. De cursus wordt georganiseerd door de UT/Focus. Er wordt een absentielijst bijgehouden, dit wordt teruggekoppeld naar de directeur.	Nascholingsbudget Voor de dagbijeenkomsten worden de kinderen van de onderbouw vrij geroosterd. De leerkrachten van de onderbouw geven les in de hogere groepen.	Er wordt tijdens de cursus gewerkt met het LVS: Esis. Daarin kunnen de resultaten van de cursus direct worden verwerkt. De directeur controleert of de gegevens op de juiste wijze ingevoerd en geanalyseerd zijn. Dit is terug te vinden in de groepsplannen (Zie doel 2)
Doel 4	Uitwerken en invoeren van de methode 'TopKind'	Uitschrijven van de lessen voor de bovenbouw. Deze lessen worden door de	Twee leerkrachten schrijven de lessen. De leerkrachten voeren de	Leerkrachten besteden niet lesgebonden uren aan het schrijven van de methode.	Tijdens de bouwvergaderingen, minimaal 6x per jaar,

	voor sociaal emotionele ontwikkeling in de bovenbouw. In de onderbouw en middenbouw de methode als vast onderdeel opnemen in het rooster en de lessen geven.	groepsleerkrachten gegeven. Elke week 1 les 'TopKind' in elke groep.	lessen uit. De schrijvers van de methode controleren of de groepsleerkrachten de lessen uitvoeren, samen met de directeur.	Trainers komen 8 keer per jaar in de groep en observeren de les m.b.v. een kijkwijzer.	de methode 'Top Kind' als vast punt op de agenda zetten. Op deze manier gaan we de resultaten en werkwijze van Top Kind structureel bespreken.
Doel 5	Het onderwijsaanbod voor meerbegaafde leerlingen wordt geëvalueerd en aangepast.				
Personeel					
Doel 1	Professionalisering van de leerkracht;	Scholing m.b.t. interpreteren van opbrengsten	Team	Nascholingsgelden	Evaluatie d.m.v. gesprekkencyclus
Doel 2	Individuele professionalisering	Master Sen opleiding	Leerkracht	Lerarenbeurs	Hogeschool utrecht
Doel 3	Individuele professionalisering	Korte cursussen aangeboden door SWV 06-05	Team	Nascholingsbudget	Directeur ontvangt evaluaties en cursusopbrengsten
Doel 4	Deelname aan kweekvijvertraject	Magistrum	Leerkracht	Lerarenbeurs	bestuur
Communicatie en marketing					
Doel 1	Actief ouderschap verder uitdragen en samen ten uitvoer brengen.	Oriënteren op het begrip 'Actief ouderschap'. Artikelen lezen, belangrijke punten voor	De directeur verspreidt informatie m.b.t. 'actief ouderschap'. De leerkrachten lezen de	In de teamvergaderingen van dit schooljaar komt dit als vast punt op de agenda. De directeur houdt dit bij.	Tijdens elke vergadering worden notulen gemaakt. Daarin worden

	We gaan ons volgend schooljaar scholen in communiceren met ouders.	onze school verzamelen. Antwoord vinden op de vraag: "Waar moeten de accenten van de teamcursus voor volgend jaar liggen?"	documenten.		belangrijke punten vastgelegd. De eindcontrole ligt bij de directeur.
Doel 2	Actualiseren van communicatie met ouders, door brieven te digitaliseren.	Inventariseren welke ouders wel/geen mail adres hebben. Alle mailadressen verzamelen. Gereed: december 2011. Bij nieuwe aanmeldingen dit punt meenemen.	De directeur plaatst oproepen in de nieuwsbrief. Bij nieuwe aanmeldingen wordt het mailadres al meegenomen. Indien nodig worden ouders gebeld om het mailadres door te geven.	We besparen geld doordat we minder papier verbruiken.	De directeur
Doel 3	Evalueren van het (digitaal) schoolrapport en eventueel items wijzigen	Jaarlijks het rapport evalueren	Directeur en ib-er zetten het op de agenda	Agendapunt teamvergadering	Directeur zorgt ervoor dat aanpassingen worden gedaan.
Identiteit Doel 1	Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is (aanpassingen in de school)	Wegwijzers maken in de school. Duidelijke naambordjes bij de deuren (groep en namen van de leerkrachten).	De uitvoering is in handen van de conciërge.	Representatiekosten Bijdrage vanuit de Ouderraad	Klaar in December 2011
Doel 2	Versterken van de uitdagende speelomgeving in en om de school. (zie ook Nibag rapportage)	Schoolplein vernieuwen. Speellokaal aanpassen (beamer, geluidsboxen, gordijnen, etc) zodat deze ruimte voor groepsvoorstelling-en gebruikt kan worden.	Een werkgroep houdt zich bezig met het ontwerp en de uitvoering.	Het budget grotendeels bovenschools. Daarnaast hebben de kinderen geld ingezameld via een sponsorloop.	Het streven is dat de afronding plaatsvindt eind schooljaar 2011-2012

Doel 3	Organiseren van een teambijeenkomst rond het thema "Levensbeschouwing"	Tijdens een plenaire team vergadering	Directeur neemt initiatief en zorgt voor deskundige begeleiding	Nascholingsbudget	Onderdeel van 4-jarige cyclus
Materieel / financieel Doel 1	Actualiseren van het onderwijsaanbod (zie vervangingsschema)	Invoeren van de nieuwe methode voor rekenen	De uitgever verzorgt een teambijeenkomst	Schoolbudget (in begroting meegenomen)	Maandelijks tijdens de bouwvergaderingen agenda punt. Twee keer per jaar evaluatie tijdens teamvergadering.
Doel 2	Oriënteren nieuwe methode voor wereldoriëntatie	Stuurgroep begeleidt dit traject	Stuurgroep en directie	Schoolbudget (in begroting meegenomen)	Wordt in de bouwvergaderingen gevolgd.

2012-2013 Jaarplan

toelichting	Doel (specifiek formuleren)	Activiteiten (concreet formuleren) en tijdsplanning	Wie (wie voert uit, wie organiseert en wie controleert)	Inzet middelen (welke consequenties heeft het in organisatorisch opzicht wat kost het aan tijd per persoon, wat kost aan geld op welke post)	Evaluatie van de opbrengsten (Hoe meet je of je het doel hebt bereikt en wanneer)
SMART:	SPECIFIEK	SPECIFIEK / TIJD	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	MEETBAAR
Doel 1	Alle teamleden volgen een teamcursus handelingsgericht werken	Schooljaar 2012-2013 In overleg met de begeleider wordt de planning opgesteld	Alle teamleden zijn aanwezig. De cursus wordt geleid door extern bureau. Deze persoon coördineert	Nascholingsbudget wordt ingezet	Tijdens de cursus worden afspraken gemaakt. Deze dient iedereen in de klas uit te voeren. Een

			samen met de directeur.		evaluatie van de uitgevoerde afspraken komt tijdens de volgende cursus bijeenkomst aan bod.
Doel 2	Evalueren van het werken met groepsplannen op het gebied van rekenen.	Tijdens de groepsbesprekingen (2x per jaar) wordt dit besproken. Tijdens de bouw en/of teamvergaderingen komt dit onderdeel centraal aan bod. (minimaal 4x per jaar)	De internbegeleider met de groepsleerkrachten houden de groepsbespreking. De leerkracht bereidt dit voor volgens het format (zie zorgplan) De bouwcoördinatoren en de directeur agenderen dit punt voor de vergaderingen.	Voor de groepsbesprekingen staat 1 uur per keer gepland. De voorbereiding kost 1 uur per groepsleerkracht.	Tijdens de groepsbesprekingen komen de sterke en zwakke punten naar voren. De groepsplannen worden waar nodig bijgesteld/aangepast.
Doel 2b	De leerkrachten maken groepsplannen in 3 niveaus op het gebied van rekenen en spelling	Schooljaar 2012-2013	De leerkrachten voeren uit. De directeur en de intern begeleiden controleren dit tijdens de groepsbesprekingen (3x per jaar)	De directeur faciliteert een invaller tijdens de groepsbesprekingen. Tijdens de voorbereiding van de lessen schrijven de leerkrachten de groepsplannen. Eventueel met hulp van collega's en (externe) deskundigen	Minimaal 3 x per jaar controleert de directeur en de intern begeleider of iedereen de groepsplannen heeft gemaakt. Deze staan in het digitale LVS: Esis.
Doel 2c	Opbrengst gericht werken	2x per schooljaar worden de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen en de resultaten van de eindtoets in het team besproken.	De groepsleerkrachten voeren de analyses uit. De directeur agendeert 2x per jaar dit punt tijdens een teamvergadering	Door de cursus van vorig jaar wordt dit langzaam routine. De resultaten worden uitgangspunt bij het voorbereiden van de lessen van de leerkrachten.	De directeur controleert samen met de Intern Begeleider de vooruitgang. Middels het LVS programma: Esis.
Doel 3	Evalueren van Top kind en trainen van de leerkrachten	Tijdens teamvergaderingen twee keer per jaar	Trainers van het programma bewaken deze training	Trainingsuren tijdens de vergadering	Jaarlijks invullen en evalueren van de kijkwijzer.

Doel 4	Het onderwijsaanbod voor meerbegaafde leerlingen wordt geëvalueerd en aangepast op rekengebied, voor de groepen 1 t/m 6. Het doel wordt uitgebreid met taal.	In combinatie met de cursus 'Opbrengst Gericht Werken' worden er groepsplannen gemaakt. (zie doel 2, onderwijs) We starten met een nieuwe rekenmethode, waarbinnen gedifferentieerd wordt gewerkt. (zie doel 1, materieel /financieel)	De groepsleerkrachten voeren de groepsplannen en de differentiatie uit. De IB'er controleert tijdens de groepsbesprekingen.	Zie doel 2, onderwijs Zie doel 1, materieel/financieel	De bouwcoördinatoren agenderen dit onderwerp voor de vergaderingen. Vanuit de bouwvergaderingen worden ervaringen teruggekoppeld naar het team.
Personeel Doel 1	Professionaliseren van de leerkracht	Scholing m.b.t. interpreteren van opbrengsten	Team	Nascholingsgelden	Evaluatie d.m.v gesprekkencyclus
Doel 4	Professionalisering van leerkrachtgedrag	Zelfreflectie	Team	Nascholingsgelden	Gesprekkencyclus
Doel 2	Hanteren van HGW uitgangspunten	Scholing H.G.W.	Team	Nascholingsgelden	Evalueren met nulmeting als ijkpunt
Doel 3	Voorleven van SEL	Training	Team	Nascholingsgelden	Kijkwijzer
Communicatie en marketing Doel 1	Actief ouderschap profileren. Duidelijk naar voren brengen waar we voor staan. Vernieuwde site, onderwijskundig nieuws, belevenissen, uiterlijk van de	Teamcursus communiceren met ouders. 3x Dit schooljaar.	De directeur plant 3x een afspraak met bureau IntrinsieQ. De belangrijke punten die vorig jaar zijn vastgelegd worden meegenomen in de planning voor de inhoud van de cursus.	Nascholingsbudget	Na elke cursus bijeenkomst wordt er centraal geëvalueerd. Zijn we tot duidelijke, concrete afspraken gekomen en zijn deze vastgelegd? Eventueel worden bepaalde zaken meegenomen naar de volgende bijeenkomst.

	school				
Doel 2	Methode voor sociaal emotionele ontwikkeling uitdragen op samenwerkingsverband niveau	Leerkrachten geven presentaties en trainingen op SWV niveau	Sova leerkrachten	RT-uren	Kijkwijzer speciaal ontwikkeld om de vorderingen in beeld te brengen
Doel 3	Evalueren van het (digitaal) schoolrapport en eventueel items wijzigen	Jaarlijks het rapport evalueren	Directeur en ib-er zetten het op de agenda	Agendapunt teamvergadering	Directeur zorgt ervoor dat aanpassingen worden gedaan.
Identiteit Doel 1	Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is. (zie ook Nibag rapportage)	Speellokaal aanpassen, gordijnen, scherm, beamer. Zodat deze ruimte ook optimaal voor groepsvoorstellingen gebruikt kan worden.	Werkgroep, inclusief de directeur, neemt initiatief.	ICT Budget, schoolbudget (begroting)	Werkgroep met directeur.
Doel 2	Organiseren van een teambijeenkomst rond het thema "Vieringen"	Tijdens een plenaire team vergadering	Directeur neemt initiatief en zorgt voor deskundige begeleiding	Nascholingsbudget	Onderdeel van 4-jarige cyclus
Materieel / financieel Doel 1	Actualiseren van het onderwijsaanbod	Tijdens de jaarlijkse evaluatie wordt de noodzaak van het actualiseren bepaald	Directeur en leerkracht met speciale taak m.b.t. actualiseren van methoden	Meerjarige aanschaf	Traject doorloopt de PDCA-cyclus
Doel 2	Zie identiteit doel 1				

2013-2014 Jaarplan

toelichting	Doel (specifiek formuleren)	Activiteiten (concreet formuleren) en tijdsplanning	Wie (wie voert uit, wie organiseert en wie controleert)	Inzet middelen (welke consequenties heeft het in organisatorisch opzicht wat kost het aan tijd per persoon, wat kost aan geld op welke post)	Evaluatie van de opbrengsten (Hoe meet je of je het doel hebt bereikt en wanneer)
SMART:	SPECIFIEK	SPECIFIEK / TIJD	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	MEETBAAR
Onderwijs Doel 1	Alle teamleden volgen een teamcursus handelingsgericht werken	Vervolg van het traject	Alle teamleden zijn aanwezig.	Nascholingsbudget Aantal bijeenkomsten nader te bepalen	Tijdens de cursus worden afspraken gemaakt. Deze dient iedereen in de klas uit te voeren. Een evaluatie van de uitgevoerde afspraken komt tijdens de volgende cursus bijeenkomst aan bod.
Doel 2	Evalueren van het werken met groepsplannen op het gebied van rekenen en spelling.	Tijdens de groepsbesprekingen (2x per jaar) wordt dit besproken. Tijdens de bouw en/of teamvergaderingen komt dit onderdeel centraal aan bod. (minimaal 4x per jaar)	De internbegeleider met de groepsleerkrachten houden de groepsbespreking. De leerkracht bereidt dit voor volgens het format (zie zorgplan) De bouwcoördinatoren en de directeur agenderen dit punt voor de vergaderingen.	Voor de groepsbesprekingen staat 1 uur per keer gepland. De voorbereiding kost 1 uur per groepsleerkracht.	Tijdens de groepsbesprekingen komen de sterke en zwakke punten naar voren. De groepsplannen worden waar nodig bijgesteld/aangepast.
Doel 2b	De leerkrachten maken groepsplannen in 3 niveaus op het	Schooljaar 2013-2014	De leerkrachten voeren uit. De directeur en de intern begeleiden controleren dit tijdens de	De directeur faciliteert een invaller tijdens de groepsbesprekingen.	Minimaal 3 x per jaar controleert de directeur en de intern begeleider of iedereen de

	gebied van rekenen, spelling en technisch lezen		groepsbesprekingen (3x per jaar)	Tijdens de voorbereiding van de lessen schrijven de leerkrachten de groepsplannen. Eventueel met hulp van collega's en (externe) deskundigen	groepsplannen heeft gemaakt. Deze staan in het digitale LVS: Esis.
Doel 2c	Opbrengst gericht werken	2x per schooljaar worden de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen en de resultaten van de eindtoets in het team besproken.	De groepsleerkrachten voeren de analyses uit. De directeur agendaert 2x per jaar dit punt tijdens een teamvergadering	Door de cursus van schooljaar 2011-2012 wordt dit langzaam routine. De resultaten worden uitgangspunt bij het voorbereiden van de lessen van de leerkrachten.	De directeur controleert samen met de Intern Begeleider de vooruitgang. Middels het LVS programma: Esis.
Personeel Doel 1	Voorleven van SEL	Scholing hanteren SEL	Team	Formatie	Half jaarlijkse evaluatie
Communicatie en marketing Doel 1	Actief ouderschap profileren. Duidelijk naar voren brengen waar we voor staan.	Minimaal 1x per jaar een gesprek voeren met de ouders van elk kind uit de groep. Je gebruikt/hanteert daarbij de aandachtspunten en afspraken vanuit de cursus 'Communiceren met ouders'.	De groepsleerkrachten voeren de gesprekken. Gegevens uit het gesprek worden vastgelegd (Esis). De intern begeleider en de directeur controleren.	Waar nodig kan een oudergesprek plaatsvinden met deskundige. Dit moet de leerkracht overleggen met de directeur. Zij regelt eventueel een invaller.	Tijdens de teamvergadering na het eerste schoolrapport wordt dit besproken. Hoe zijn de gesprekken gegaan? Heeft iedereen zich aan de afspraken gehouden? Waar liep je tegenaan? Moeten er dingen gewijzigd worden?
Doel 2	Het evalueren van het (digitale) schoolrapport en eventueel items	Jaarlijks het rapport evalueren	Directeur en ib-er zetten het op de agenda	Agendapunt teamvergadering	Directeur zorgt ervoor dat aanpassingen worden gedaan.

	wijzigen				
Doel 3	Vernieuwde site, onderwijskundig nieuws, belevenissen, uiterlijk van de school	De website van de school blijvend volgen	ICT-er zorgt ervoor dat de site up to date is.	ICT-middelen worden hiervoor gebruikt	Directeur houdt samen met de ICT-er de bezoekersaantallen.
Identiteit Doel 1	Evalueren van Top kind en trainen van de leerkrachten	Tijdens teamvergaderingen twee keer per jaar	Trainers van het programma bewaken deze training	Trainingsuren tijdens de vergadering	Jaarlijks invullen en evalueren van de kijklijsten.
Doel 2	Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is	De lage zolder opruimen, schilderen en eventueel her-inrichten.	Directeur neemt initiatief en heeft overleg met de conciërge. Er wordt een werkgroep samengesteld.	Kosten eventueel deels via de OR. Verder uit schoolbudget (begroting) (zie ook Nibag rapportage)	Directeur en conciërge inventariseren en stellen zo nodig een plan op.
	Organiseren van een teambijeenkomst rond het thema "Dienstbaarheid"	Tijdens een plenaire team vergadering	Directeur neemt initiatief en zorgt voor deskundige begeleiding	Nascholingsbudget	Onderdeel van 4-jarige cyclus
Materieel / financieel Doel 1	Actualiseren van het onderwijsaanbod	Oriëntatie m.b.t. nieuwe methode voor taal	Een werkgroep vanuit het team	Meerjarige aanschaf	Inventariseren van ervaringen van meerdere methodes
Doel 2	Aan het eind van schooljaar zijn de ICT-faciliteiten voor alle groepen zodanig dat ze beschikken over een digitaal schoolbord of touchscreen.	Aanschaffen van de computers met borden.	ICT-er en directeur samen met Heutink ICT.	ICT-begroting.	Evaluatie door ICT-er directeur en team.

2014-2015 Jaarplan

toelichting	Doel (specifiek formuleren)	Activiteiten (concreet formuleren) en tijdsplanning	Wie (wie voert uit, wie organiseert en wie controleert)	Inzet middelen (welke consequenties heeft het in organisatorisch opzicht wat kost het aan tijd per persoon, wat kost aan geld op welke post)	Evaluatie van de opbrengsten (Hoe meet je of je het doel hebt bereikt en wanneer)
SMART:	SPECIFIEK	SPECIFIEK / TIJD	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	ACCEPTABEL/ REALISTISCH	MEETBAAR
Onderwijs Doel 1	Alle teamleden volgen een teamcursus handelingsgericht werken	Schooljaar 2014-2015	Alle teamleden zijn aanwezig.	Nascholingsbudget Aantal bijeenkomsten nader te bepalen	Tijdens de cursus worden afspraken gemaakt. Deze dient iedereen in de klas uit te voeren. Een evaluatie van de uitgevoerde afspraken komt tijdens de volgende cursus bijeenkomst aan bod.
Doel 2	Evalueren van het werken met groepsplannen op het gebied van rekenen, spelling en technisch lezen.	Tijdens de groepsbesprekingen (2x per jaar) wordt dit besproken. Tijdens de bouw en/of teamvergaderingen komt dit onderdeel centraal aan bod. (minimaal 4x per jaar)	De internbegeleider met de groepsleerkrachten houden de groepsbespreking. De leerkracht bereidt dit voor volgens het format (zie zorgplan) De bouwcoördinatoren en de directeur agenderen dit punt voor de vergaderingen.	Voor de groepsbesprekingen staat 1 uur per keer gepland. De voorbereiding kost 1 uur per groepsleerkracht.	Tijdens de groepsbesprekingen komen de sterke en zwakke punten naar voren. De groepsplannen worden waar nodig bijgesteld/aangepast.

Doel 2b	De leerkrachten maken groepsplannen in 3 niveaus op het gebied van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen.	Schooljaar 2014-2015	De leerkrachten voeren uit. De directeur en de intern begeleiden controleren dit tijdens de groepsbesprekingen (3x per jaar)	De directeur faciliteert een invaller tijdens de groepsbesprekingen. Tijdens de voorbereiding van de lessen schrijven de leerkrachten de groepsplannen. Eventueel met hulp van collega's en (externe) deskundigen	Minimaal 3 x per jaar controleert de directeur en de intern begeleider of iedereen de groepsplannen heeft gemaakt. Deze staan in het digitale LVS: Esis.
Doel 2c	Opbrengst gericht werken	2x per schooljaar worden de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen en de resultaten van de eindtoets in het team besproken.	De groepsleerkrachten voeren de analyses uit. De directeur agendaert 2x per jaar dit punt tijdens een teamvergadering	Door de cursus van schooljaar 2011-2012 wordt dit langzaam routine. De resultaten worden uitgangspunt bij het voorbereiden van de lessen van de leerkrachten.	De directeur controleert samen met de Intern Begeleider de vooruitgang. Middels het LVS programma: Esis.
Personeel Doel 1	Professionalisering van leerkrachten-gedrag	Zelfreflectie	Team	Nascholingsgelden	gesprekkencyclus
Doel 2	Voorleven van SEL	Scholing hanteren SEL	Team	Formatie	Half jaarlijkse evaluatie
Communicatie en marketing Doel 1	Wij maken een analyse van onze sterke en zwakke punten. Hierop baseren we dan de doelen voor de komende 4 jaar.	De enquête van Beekveld & Terpstra wordt ingevuld door personeel, ouders en kinderen van de groepen 6,7, en 8.,	De directeur en de ICT leerkracht zorgen ervoor dat de enquête digitaal ingevuld kan worden. Er worden brieven aan de ouders meegegeven met informatie over de enquête. De ICT leerkracht maakt een schema wanneer de leerlingen op school, op de computer, de enquête in	Kosten van de enquête zijn op bestuursniveau. Het invullen duurt ongeveer 15 tot 30 minuten per persoon.	De directeur verzamelt de gegevens en verwerkt deze in een overzicht. De uitslag wordt besproken in het team, de MR en de OR.

			kunnen vullen.		
Doel 2	Het oriënteren op de toekomst van het schoolrapport (digitaal versturen)	De ontwikkelingen op de digitale snelweg volgen en de mogelijkheden van Esis	ICT-er, IB-er en directeur	Hiervoor worden ICT en representatie middelen ingezet	
Doel 3	Actief ouderschap profileren. Duidelijk naar voren brengen waar we voor staan.	Samen met ouderraad, MR en schoolforum afspraken maken ten aanzien van de betrokkenheid van ouders	Directie en team	Inzet is vooral gericht op investeren in goede relatie met ouders. Investering is vooral tijd. Deze wordt meegenomen in het taakbeleid	De uitkomsten van de ouderenquête Beekveld en Terpstra
Doel 4	Nieuwe, mooie en toegankelijke website ontwikkelen.	Vernieuwde site , met daarop onderwijskundig nieuws, belevenissen, uiterlijk van de school, etc.	ICT coördinator en directeur.	ICT budget	De directeur/ICT coördinator agenderen de website als agendapunt. Afhankelijk van het onderwerp agendapunt in teamvergadering of bouwoverleg.
Identiteit					
Doel 1	Nieuw schoolplan maken	Beleid, doelen en actiepunten uiteenzetten voor de komende vier jaren. Doelen SMART geformuleerd in een jaarplan.	Directeur neemt initiatief. Eventueel in samenwerking met de IB'er of een ander teamlid.	Tijdsinvestering tijdens vergaderingen.	Directeur levert informatie aan, team denkt mee over de inhoud. Dit wordt tijdens teamvergaderingen besproken.
Doel 2	Evalueren van Top kind en trainen van de leerkrachten	Tijdens teamvergaderingen twee keer per jaar	Trainers van het programma bewaken deze training	Trainingsuren tijdens de vergadering	Jaarlijks invullen en evalueren van de kijklijsten.
Doel 3	Organiseren van een teambijeenkomst	Tijdens een plenaire team vergadering	Directeur neemt initiatief en zorgt voor deskundige begeleiding	Nascholingsbudget	Onderdeel van 4-jarige cyclus

	rond het thema "Waarden en normen"				
Materieel / financieel Doel 1	Actualiseren van het onderwijsaanbod	Tijdens de jaarlijkse evaluatie wordt de noodzaak van het actualiseren bepaald	Directeur en leerkracht met speciale taak m.b.t. actualiseren van methoden	Meerjarige aanschaf	Traject doorloopt de PDCA-cyclus
Doel 2	Het versterken van een omgeving waarin het prettig werken is. (zie ook Nibag rapportage)	Opruimen en renoveren van de ruimte halverwege de trap (RT ruimte)	Directeur neemt initiatief. Werkgroep bekijkt mogelijkheden. Tijdens de jaarlijkse opruimacties wordt de ruimte opgeruimd.	Scholingsbudget (begroting) en eventuele bijdrage OR.	Directeur controleert en houdt toezicht.

Bijlage 1

Format Jaarverslag / evaluatie 2011-2012

	Doel zoals omschreven in jaarplan	Evaluatie
Onderwijs		
Doel 1		
Doel 2		
Doel 3		
Doel 4		
Personeel		
Doel 1		
Doel 2		
Doel 3		
Doel 4		
Communicatie en marketing		
Doel 1		
Doel 2		
Doel 3		
Identiteit		
Doel 1		

Doel 2		
Materieel/ financieel		
Doel 1		
Doel 2		

Bijlage 2

Kwaliteitsmonitoring

We hanteren de volgende instrumenten om kwaliteit te bewaken:

Overzicht instrumenten externe en interne evaluatie		Aandachtsgebied	Frequentie
Cool Cohort onderzoek	Leerkrachtoordelen, leerlingoordeel, burgerschapszin	Taal (o.a. woordenschat), rekenen, technisch en begrijpend lezen,	1 keer per 3 jaar
Jaarevaluatie onderwijskundige ontwikkelingen n.a.v. schooljaarplan	Beleidsvoornemens Voortgang ontwikkelingen	Jaarevaluatie/ aandachtspunten nieuwe schooljaar schoolniveau	1 x per jaar
Onderzoek uitstroomcijfers	Outputinformatie	Eindresultaten	1x per jaar
Rapportages inspectie	PKO, KO	Toetsing vastgestelde indicatoren	Doorlopend
Tevredenheidonderzoek personeel	Beekveld en Terpstra	Welbevinden personeel	1 x per 2 jaar
Leerlingen ouders	Kwaliteitsmeter	Leerlingen	1 x per 4 jaar
CITO analyse	Opbrengsten van het onderwijs en aanbevelingen	Cognitieve ontwikkeling / onderwijs inhoudelijk	1 x per jaar
Periodiek medisch onderzoek			1 x per 4 jaar
RI&E			1 x per 4 jaar
Jaarverslag ARBO dienst			1 x per jaar
Controle speelpleinen			1 x per jaar
Controle speelzalen			1 x per jaar
NEN 3140 Electriche installaties			1 x per 4 jaar
Raet verzuimmanager			Doorlopend
Arbeidsomstandigheden spreekuur			Doorlopend

Bijlage 3

Gebruikte methoden en meerjarenplanning vervanging

Vakgebied	Groep	Methode/ jaar vervanging	Extra materiaal	Remediërend/ verrijking
Aanvankelijk lezen	1/2	Schatkist Taal/ 2017	Piramide (VVE)	Piramide tutormateriaal
	3	Veilig leren lezen/ 2015		Veilig in stapjes
Technisch lezen	3	Leesparade/ 2015 AVI-boeken/ Jaarlijks	Klassenbibliotheek/ jaarlijks	Flits (computerpr.) Speciale Leesbegeleiding- Luc de Koning
Begrijpend lezen	4-8	Tekstverwerken/ 2016 Nieuwsbegrip/ jaarlijks	Blits/ 2018	
Taal	1/2	Schatkist taal/ 2017	Map Fonemisch bewustzijn/ 2018	Tuormateriaal piramide
	3 4-8	Veilig leren lezen/ 2015 Taal op Maat 2015	Ambrasoft (computerprogramma)	Ajodidact
Spelling	4-8	Taal op Maat spelling/ 2015		Spelling in de lift Ambrasoft (computerpr.) Ajodidact
Rekenen	1/2	Wereld in Getallen/ 2011	Met sprongen vooruit	
	3-8	Wereld in getallen/ 2011-2013	Pico piccolo Varia Alles telt	Ambrasoft (computerpr.) Plustaak Ajodidact Remelka
Wereld- oriëntatie	3-8	Geo-Bas/ 2012 Bij de Tijd/ 2013 Natuurlijk/ 2012 Veilig Verkeer /Jaarlijks School TV		
Engels	7-8	Junior/ 2014		
Schrijven	1-2	Schrijfdans		MRT methode
	3-8	Pennenstreken		
Kunsteducatie Muziek Drama Tekenen Handvaardigheid	1-8	Moet je doen!	Cultuurprogramma van de gemeente in samenwerking met de scholen	

Lichamelijk opvoeding (gym)	1-2 3-8	Basislessen bewegingsonderwijs/ 2012	Aangereikte materialen vanuit de gymopleiding	MRT materialen vanuit de AB begeleiding van het Roessingh.
-----------------------------	------------	--------------------------------------	---	--

In het schooljaar 2011-2012 worden de volgende Cito-toetsen vervangen en aangevuld:

Begrijpend lezen

Rekenen

Woordenschat

Spelling

Toetsen voor speciale leerlingen

Bijlage 4

Burgerschapzin

In de Wet op het primair onderwijs staat, dat het onderwijs:

- er vanuit gaat dat leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving;
- gericht is op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie;
- gericht is op het kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van

leeftijdsgenoten.

Uit de definitie kunnen een aantal doelen worden afgeleid:

1. het opdoen van (positieve) ervaringen met het dragen van verantwoordelijkheid, besluitvorming en het tot nut zijn van de gemeenschap;
2. het zich oriënteren op de Nederlandse samenleving;
3. identiteitsvorming door eigen mogelijkheden en talenten te verkennen;
4. het deel uitmaken van een gemeenschap en het functioneren in intermenselijke verhoudingen buiten die van leraar- leerling;
5. gelegenheid bieden tot het vormen van een emotionele relatie met
Onderwijsinhouden.

Werken aan actief burgerschap komt met name tot uitdrukking in activiteiten binnen en buiten de school, waarbij ervaringen worden opgedaan met het dragen van verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid kan zich richten op eigen ontwikkeling en welzijn, dat van een ander, of kan verband houden met het behoren tot een groep of gemeenschap. Verantwoordelijkheidsbesef kan pas worden ontwikkeld als verantwoordelijkheid gegeven wordt. Daarnaast kan de ontwikkeling versterkt worden als de leerling een affectieve band heeft met het onderwerp, zijn kunnen kan tonen en als hem daarbij ook zelfstandig een zekere verantwoordelijkheid gegeven wordt. Tot slot is reflectie in dit proces van belang om een relatie te leggen tussen de activiteit en een van de doelen van burgerschap!

Op kbs Don Bosco geven we op de volgende wijze invulling aan Burgerschapszin:

- Leerlingenraad
- Methode identiteit: Hemel en Aarde
- Kanjertraining
- Uitwisseling Brugge
- Deelname goede doelen
- Kinderpostzegels
- Vastenactie
- Deelname Dodenherdenking 4 mei
- Activiteiten in het dorp
- Vuurwerklessen
- Kunstweek
- Projecten waarin andere culturen centraal staan